

Woensdag 4 maart 2026

Voorganger: ds. Koos Staat

Thema: “Als alles duister wordt”

Tekst Marcus 15 : 33-34

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Als wij in gedachten gaan staan tussen al die mensen die er op die vrijdag voor Pesach op Golgota bij waren, dan zien we Hem hangen. Aan drie spijkers, bloot, bloedend, gebroken. Elke ademhaling een marteling. De vliegen halen hun hart op. Fysieke pijnen. Maar ook mentale pijn. Al zijn vrienden hadden hem in de steek gelaten. Hoe eenzaam moest Hij zijn.

In de kerk staan in deze tijd van het jaar stil bij het lijden en sterven van Jezus. Waarom doen we dat? Wat is er zo bijzonder aan dat lijden van Jezus? Was dat het *lichamelijke* lijden? Of het *mentale* lijden. Over beide aspecten weiden de evangelisten nauwelijks uit. Krachtige korthed: en zij kruisigden hem. De benauwende details worden ons bespaard.

Opmerkelijk is dat het midden op de dag *pikkedonker* werd. Drie uur lang leek de wereld in rouw. Een dikke duisternis. Het was zo donker dat zelfs God daar niet meer was. Waar God niet is, is het hel. Jezus is nedergedaald ter helle. Geen licht, geen uitzicht, geen God.

‘Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?!’ Dat is het raadsel van Golgota. Dat maakt de kruisdood van Jezus anders dan de dood van wie dan ook. Hij was helemaal alléén. In dit dal van diepe duisternis was er geen stok en geen staf tot zijn vertroosting. Elk contact met de hemel was verbroken: ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?’

De Vader verlaat zijn Zoon. Dat is zeer opmerkelijk omdat er geen inniger band tussen personen denkbaar is als juist tussen deze Vader en deze Zoon. Elke keer als we Jezus horen bidden spreekt Hij God aan met Vader. Abba, Vader. Ook in Getsemané gebeurt dat. Wat heeft Hij het moeilijk, maar Hij bidt: ‘Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker aan Mij voorbijgaan.’ Zelfs nog als Hij wordt vastgespijkerd aan het kruis is die innige band tussen de Vader en de Zoon intact: ‘Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.’ Welnu, dié band die er van eeuwigheid af geweest is, die band was tijdens die drie uur durende dikke duisternis verbroken. De relatie tussen de Vader en de Zoon is totaal verstoord. Alle verbondenheid is weg. Het is zwart. De Vader heeft de Zoon verlaten. En die Godverlatenheid is zó werkelijk geweest, dat we Jezus, de Zoon, voor de eerste keer in zijn leven -en tegelijk ook voor de laatste keer in zijn leven- zijn hemelse Vader horen aanroepen niet met Abba, Vader, maar met God. Niet: het vertrouwelijke: Mijn Vader. Maar het afstandelijke, koude: Mijn God. ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?’

Deze woordkeus alleen al spreekt boekdelen. En toen was het genoeg. De duisternis verdwijnt. De verlatenheid wordt opgeheven. De Vader-Zoon relatie wordt weer hersteld. We horen Jezus zeggen: '*Vader*, in uw handen beveel ik mijn geest.' En dan sterft Hij. Het is volbracht.

De Vader verlaat de Zoon. Dat is het geheimenis van het kruis van Jezus. Waarom gebeurde dat? De bijbel vertelt het zo: De hemelse Vader heeft op Golgota zijn Zoon verlaten, opdat wij, die God door onze zonden verlaten hebben, tóch door de Vader als zijn kinderen kunnen worden aangenomen. De Vader heeft zijn Zoon verlaten, opdat wij nooit meer door Hem verlaten behoeven te worden! Kortom: Er vindt op Golgota een plaatsbekleding, een rolwisseling plaats. Wij moesten hangen. Hij hing er. De Vader moest óns verlaten. Jezus is van God verlaten geweest. De Vader moest óns uitstoten naar de buitenste duisternis. Jezus is in die duisternis geweest. En het gevolg van dat alles is dat wij altijd kind aan huis mogen zijn bij God, de Vader. En je mag weten dat je nooit zo eenzaam of verlaten kan zijn, of God is erbij. Zelfs als ooit die donkere bittere dood over ons komt. Wie het geheim van het kruis Christus heeft leren kennen zal dan door de duisternis van de dood heen het Licht zien. Het Licht van de Vader! Die zijn Zoon verlaten heeft opdat wij nooit meer door God verlaten zouden worden! En daarom mogen ook wij bij ons sterven zeggen: '*Vader*, in uw handen beveel ik mijn geest!' En dan zullen die handen daar zijn om ons in eeuwige heerlijkheid op te vangen!

Broeders en zusters, toen, bij dat kruis, stond het zwart van de mensen. De toegang was gratis. Die mensen zullen niet begrepen hebben wat wij nu wel weten: dat het ook op een andere manier gratis was. Door Jezus' dood werd namelijk de weg tot de Vader ontsloten, voor hen en voor ons! En de toegang? Die is gratis! Door genade alleen!

Amen